

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเอกสาร (documentary research) เพื่อทบทวนหลักฐานเชิงประจักษ์จากเอกสารรายงานการวิจัยต่าง ๆ ที่ศึกษาเกี่ยวกับการแจ้งข่าวร้ายในการดูแลแบบประคับประคอง โดยคัดเลือกเอกสารรายงานการวิจัยที่ทำในประเทศไทยและในต่างประเทศตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 ถึง พ.ศ. 2556 หรือ ค.ศ. 2002 ถึง ค.ศ. 2013

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ครั้งนี้คือ เอกสารรายงานการวิจัยต่าง ๆ ที่ศึกษาเกี่ยวกับการแจ้งข่าวร้าย โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นเอกสารรายงานการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการแจ้งข่าวร้ายที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดดังต่อไปนี้

1. เอกสารรายงานการศึกษาที่มีการแจ้งข่าวร้ายเป็นตัวแปรต้น
2. เอกสารรายงานการศึกษาที่ใช้ผลของการแจ้งข่าวร้ายในการดูแลแบบประคับประคอง เป็นตัวผลลัพธ์
3. เอกสารรายงานการศึกษาในประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ป่วยที่ได้รับการดูแลแบบประคับประคองหรือผู้ป่วยระยะสุดท้าย
4. มีระเบียบวิธีวิจัย ได้แก่ การวิจัยเชิงทดลอง (randomized controlled trials, RCTs) การวิจัยเชิงปริมาณ (descriptive study) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative study)

จากผลการสืบค้นข้อมูลพบเอกสารรายงานการศึกษาเกี่ยวกับการแจ้งข่าวร้ายจำนวน 36 เรื่อง และมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน 6 เรื่อง มีงานวิจัยจำนวน 30 เรื่องที่ถูกตัดออก ในจำนวนนี้มีจำนวน 29 เรื่องที่มีประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างไม่ใช่ผู้ป่วยที่ได้รับการดูแลแบบประคับประคองหรือผู้ป่วยระยะสุดท้าย และมีจำนวน 1 เรื่องที่มีผลการจัดกระทำที่ไม่ใช่ผลลัพธ์ของการแจ้งข่าวร้าย ดังนั้นจึงเหลือจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 เรื่อง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

1. แบบคัดกรองงานวิจัยที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกัดกรองงานวิจัยตามเกณฑ์ที่กำหนดได้แก่ เอกสารรายงานการศึกษาที่มีประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ป่วยที่ได้รับการดูแลแบบประคับประคอง หรือผู้ป่วยระยะสุดท้าย มีการแจ้งข่าวร้ายเป็นตัวแปรต้น มีผลลัพธ์ของการแจ้งข่าวร้ายในการดูแลแบบประคับประคองแก่ผู้ป่วยเป็นตัวแปรตาม มีระเบียบวิธีวิจัยลักษณะการวิจัยเชิงทดลอง (randomized controlled trials, RCTs) การวิจัยเชิงปริมาณ (descriptive study) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative study) เป็นเอกสารรายงานการวิจัยที่ทำในประเทศไทยและในต่างประเทศตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 ถึง พ.ศ. 2556 หรือ ค.ศ. 2002 ถึง ค.ศ. 2013
2. แบบประเมินคุณค่างานวิจัย (critical appraisal form) โดยผู้ศึกษาใช้เครื่องมือที่พัฒนาตามเกณฑ์การประเมินของสถาบันโจแอนนาบริกส์ (JBI, 2008) เพื่อจัดระดับความน่าเชื่อถือของหลักฐานเชิงประจักษ์ ตามเกณฑ์ลักษณะคุณภาพเชิงระเบียบวิธีวิจัยนั้น ๆ ได้แก่ การวิจัยเชิงทดลอง (randomized controlled trials, RCTs) การวิจัยเชิงปริมาณ (descriptive study) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative study)
3. แบบบันทึกผลการสกัดข้อมูล (data extraction form) โดยผู้ศึกษาใช้เครื่องมือที่พัฒนาโดยสถาบันโจแอนนาบริกส์ (JBI, 2008) ในการลงบันทึกข้อมูลจากงานวิจัยหรือบทความที่คัดเลือกมาเพื่อทบทวนหลักฐานเชิงประจักษ์อย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยครั้งนี้

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. แบบคัดกรองงานวิจัย ผู้ศึกษาทดสอบความตรงกันของแบบคัดกรองงานวิจัยกับอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ 1 ท่าน นำไปทดลองปฏิบัติกับเอกสารรายงานการวิจัย 3 เรื่อง โดยแยกทำอย่างเป็นอิสระจากกัน หลังจากนั้นนำผลการลงบันทึกที่ได้มาเปรียบเทียบเพื่อหาความสอดคล้องตรงกันของการบันทึก พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน และได้ข้อมูลตรงกันทุกข้อจึงดำเนินการทบทวนหลักฐานเชิงประจักษ์
2. แบบประเมินคุณค่างานวิจัย ผู้ศึกษาทดสอบความตรงกันของแบบประเมินคุณค่างานวิจัยที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นกับอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ 1 ท่าน ไปทดลองปฏิบัติกับเอกสารรายงานการวิจัย 3 เรื่อง โดยแยกทำอย่างเป็นอิสระจากกัน หลังจากนั้นนำผลการลงบันทึกที่ได้มาเปรียบเทียบเพื่อหาความสอดคล้องตรงกันของการบันทึก พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน และได้ข้อมูลตรงกันทุกข้อจึงดำเนินการทบทวนหลักฐานเชิงประจักษ์

3. แบบบันทึกผลการสกัดข้อมูล ผู้ศึกษาทดสอบความตรงกันของแบบบันทึกผลการสกัดข้อมูลที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นกับอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ 1 ท่าน ไปทดลองปฏิบัติกับเอกสารรายงานการวิจัย 3 เรื่อง โดยแยกทำอย่างเป็นอิสระจากกัน หลังจากนั้นนำผลการลงบันทึกที่ได้มาเปรียบเทียบเพื่อหาความสอดคล้องตรงกันของการบันทึก พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน และได้ข้อมูลตรงกันทุกข้อจึงดำเนินการทบทวนหลักฐานเชิงประจักษ์

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเอกสารจึงไม่มีการเชิญอาสาสมัครที่เป็นมนุษย์เข้าร่วมการศึกษา และไม่มีการดำเนินการในส่วนของการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนและวิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนในการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบของสถาบันโจแอนนาบริกส์ (JBI, 2008) ดังนี้

1. การกำหนดปัญหา การกำหนดวัตถุประสงค์ และคำถามสำหรับการทบทวน ผู้ศึกษากำหนดปัญหาเกี่ยวกับวิธีการแจ้งข่าวร้ายและผลการแจ้งข่าวร้ายในการดูแลแบบประคับประคองโดยกำหนดวัตถุประสงค์ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ เพื่อทบทวนหลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการแจ้งข่าวร้ายในการดูแลแบบประคับประคอง และมีคำถามสำหรับการทบทวนคือ หลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการแจ้งข่าวร้ายในการดูแลแบบประคับประคองมีอะไรบ้าง และกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกหลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการแจ้งข่าวร้ายในการดูแลแบบประคับประคองตามกรอบแนวคิดของ PICO ดังนี้

1.1 ผู้ป่วยหรือกลุ่มผู้ป่วย (patient หรือ population) ใช้คำสำคัญในการสืบค้นคือ ผู้ป่วยแบบประคับประคอง (patient with palliative care) ผู้ป่วยระยะสุดท้าย (patient with end of life หรือ dying patient)

1.2 วิธีการปฏิบัติ หรือกิจกรรมการพยาบาลต่าง ๆ (intervention) ใช้คำสำคัญในการสืบค้นคือ การดูแลแบบประคับประคอง (palliative care) การดูแลในระยะสุดท้าย (end of life care) การวางแผนการดูแลล่วงหน้า (advance care planning) การแจ้งข่าวร้าย (breaking bad news) ข่าวร้าย (bad news) การเปิดเผยความจริง (truth disclosure) ทักษะการสื่อสาร (communication skills)

1.3 ผลลัพธ์ที่ผู้สืบค้นต้องการ (outcome) ใช้คำสำคัญในการสืบค้นคือ ผลลัพธ์การแจ้งข่าวร้ายในการดูแลแบบประคับประคอง (outcome of breaking bad news in palliative care)

1.4 ชนิดของงานวิจัยที่ผู้สืบค้นต้องการ (types of document) ใช้คำสำคัญในการสืบค้นคือ

การวิจัยเชิงทดลอง (RCTs) การวิจัยเชิงบรรยาย (descriptive study) การวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative study)

การระบุคำสำคัญทั้งที่เป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษมีการปรับเปลี่ยน และเพิ่มเติมให้เหมาะสมตามการสืบค้นในแต่ละฐานข้อมูล เพื่อนำมาใช้ในการระบุคำสำคัญสำหรับการสืบค้นครั้งต่อไป

2. การสืบค้นเอกสารงานวิจัยอย่างเป็นระบบ และการรวบรวมเอกสารงานวิจัย โดยผู้ศึกษาใช้แบบคัดกรองงานวิจัย และผู้ศึกษาทำร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ 1 ท่าน พบว่ามีความคิดเห็นตรงกันในการหาข้อสรุปในการคัดเลือกรายงานวิจัยตามเกณฑ์ที่กำหนด ในการสืบค้นเอกสารงานวิจัยอย่างเป็นระบบ และการรวบรวมเอกสารงานวิจัยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 กำหนดแหล่งสืบค้นข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทบทวนหลักฐานเชิงประจักษ์อย่างเป็นระบบครั้งนี้ เป็นเอกสารรายงานวิจัยที่ได้มาจากการกำหนดแหล่งสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ Pubmed, CINAHL, Science direct Database, Pro Quest Medical library, Cochrane library, Ovid, Springer Link, <http://www.scholar.google.com>, <http://www.freemedicaljournals.com>, <http://www.cochrane.org>, <http://www.dialog.com> และ ห้องสมุดสำหรับเอกสารหรือวารสารต่าง ๆ

2.2 ผู้ศึกษาสืบค้นงานวิจัยโดยใช้คำสืบค้นตามที่กำหนดด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

2.2.1 การสืบค้นด้วยมือ (hand searching) โดยการสำรวจจากวารสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการแจ้งข่าวร้ายในการดูแลแบบประคับประคอง จากรายงานเอกสารอ้างอิงและบรรณานุกรมของงานวิจัยที่ค้นได้ และบทความจากการประชุมสัมมนาที่มีการเสนอผลการวิจัย และการสืบค้นวิทยานิพนธ์ในห้องสมุดโดยดูจากชื่อเรื่องของงานวิจัย

2.2.2 การสืบค้นด้วยคอมพิวเตอร์ (computerized searching) โดยสืบค้นจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และบริการสืบค้นออนไลน์ทางอินเทอร์เน็ต โดยใช้คำสำคัญในการสืบค้น (key words) ดังกล่าวไว้ข้างต้น เช่นเดียวกับวิธีการสืบค้นด้วยมือ

3. การประเมินคุณค่างานวิจัยร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ 1 ท่าน โดยผู้ศึกษาพิจารณาตามแบบประเมินคุณค่างานวิจัย หลังจากนั้นผู้ศึกษาสรุปลงในแบบฟอร์มการประเมินคุณค่างานวิจัยตามประเภทหรือชนิดของงานวิจัย

4. การรวบรวมและบันทึกข้อมูล โดยผู้ศึกษาได้ทำการรวบรวม และบันทึกข้อมูลโดยสกัดข้อมูลงานเอกสารงานวิจัยเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการค้นคว้าแบบอิสระ และบันทึกลงในแบบบันทึกผลการสกัดข้อมูล โดยผู้ศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระอ่าน และบันทึกอย่างเป็นอิสระจากกัน และนำมาเปรียบเทียบความตรงกัน พบว่ามีการบันทึกข้อมูลตรงกัน

5. การจัดทำตารางสรุปหลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการแจ้งข่าวร้าย โดยผู้ศึกษาสรุปข้อมูลครอบคลุมหัวข้อ ประชากรและขนาดของกลุ่มตัวอย่าง วิธีการจัดการกระทำ การวัดผล และความถูกต้องเที่ยงตรงของข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของเอกสารรายงานวิจัย วิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา
2. วิเคราะห์ และสังเคราะห์การแจ้งข่าวร้ายในการดูแลแบบประคับประคอง โดยใช้การวิเคราะห์สรุปเชิงเนื้อหา (narrative summary)
3. สรุปหลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการแจ้งข่าวร้ายในการดูแลแบบประคับประคอง โดยใช้การวิเคราะห์สรุปเชิงเนื้อหา (narrative summary) เพื่อตอบคำถามการศึกษา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved